

KRISLAI

30 Metų Jubilėjus.
Laisviečiai, Davę Kraujo.
Montrealiečių Minetų
Seimoj.
Petras Dramblis — Kas
Jis?
Rašo R. MIZARA

Sekmadienį, spalį 18 dieną, brooklyniečiai minės gimtadienį — gimtadieni Aido Choro, kuriam šiemet sukako lygiai 30 metų amžiaus.

Savo 30 metų sukakties proga Aido Choras tą dieną ruošia šaunų koncertą, į kurį kviečia atsilankyti Brooklyn ir apylinkės lietuvius.

Mes dažnai einame į "pares," suruoštas atžymėjimui pavienių asmenų jubilėjų. Tad juo skaitlingiau privalome susirinkti atžymėjimui Aido Choro gimtadienio, — gimtadienio to choro, kuris per 30 metų plėtė liaudies dainas, kelė mūsų tautinį meną; kuris tiek daug yra nusipelnęs Brooklyn ir apylinkės lietuvių visuomenei.

Leonas Ereminas, pirmutinis Aido mokytojas; Viktoras Januska — choro organizatorius, ir eilė kitų lietuviškosios dainos mėgėjų, kurie Aidą organizavo ir ugėdė, šiandien ramiai ilsisi žemėje.

Šiandien Aido Chorą sudaro dauguma tų žmonių, kurie 1912 metais dar buvo negimę. Bet dar jame yra ir veteranų dainininkų — Jurgis Nalivai, Aleksandras Velička, Petras Grabauskas (pirmininkas), J. Kovas, J. Kmieliauskas, ir eilė draugų moterų, per ilgą laiką priklausančių šiam chorui. Kai visa eilė jaunų aidiečių buvo pašaukti kariuomenėn, tuojau mūsų "seniai" veteranai užėmė choro jų vietą.

Aldona Žilinskaitė, choro mokytoja, ir visi choriečiai deda didžiausius pastangas, kad šis jubilėjinis Aido Choro koncertas būtų gražus. Ir jis, be abejo, bus gražus, žavintis.

Prieš porą savaitių keturi "Laisvės" personalo nariai, — Juozas Dainius, Povilas Venta, Pr. Buknys ir šitų žodžių rašytojas, — davė savo kraujo Amerikos Raudonajam Kryžiui. Podraug su jais buvo geri laisviečiai: Valis Bankus ir Jurgis Varisonas.

Dabar jie gavo iš Raudonojo Kryžiaus padėką ir nurodymą, kokios rūšies kraują kuris turi, — taip, kad kai jie nuvyks kita kartą duoti kraujo, jau bus žinoma jo rūšis.

O kad jie dar ne kartą savo kraujo duos, nereikia abejoti.

Montrealiuj, Kanadoje, gyvena apsišvietusi ir labai sveatinga Minetų šeima. Tai pažangūs žmonės, remia progresyvią judėjimą ir spaudą.

Prieš tūlą laiką Minetų žentas, Kostas Kilikevičius, žymus visuomenininkas ir žurnalistas, savanoriai įstojo į Kanados kariuomenę. Dabar gi skaitau "Liaudies Balse," kad Minetų sūnus, Mykolas, savanoriai įstojo į Kanados aviaciją. Pasiliko abu "seniai" draugai Minetai, su dviem dukterimi — Onute Kilikevičiene ir Stella.

Nereikia nei sakyti, kad pasilikusieji dar energingiau darbuosis visuomeniškame judėjime, remdami šalies karinės pastangas, kad fašizmas juo greičiau būtų sumuštas ir karas laimėtas.

L. Prūseika rašo, kad iš nedidelės lietuvių kolonijos Seattle, Washingtono valstijoje, 16 lietuvių jaunuoliu tarnauja Amerikos armijoje, laivyne ir aviacijoje.

Iš tikrųjų, tai didelis nuostimtis!

PETRAS DRAMBLIS — tokiu pavadinimu Dėdė Vincas parašė apyskaitę, kurią mes pradėsime "Laisvėje" spausdinti greitai laiku.

Juliaus Butėno apysaka, ku-

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 243 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STAGS 2-3578 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Spalio-October 16, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

Japonai Iškelia Daugiau Savo Karių į Guadalcanalą

Jungtinių Valstijų Submarinai Nuskandino Penkis Japonų Laivus, O Tarp Jų ir Vieną Didelį Šarvuotlaivį

Oficialiai Amerikos Pranešimai

WASHINGTON, spal. 14.—Laivyno pranešimas:

TOLIMIEJI RYTAI
Jungtinių Valstijų submarinai pranešė apie sekamas savo žygių pasėkas prieš japonus Tolimųjų Rytų vandenyse:

- Nuskandintas vienas didysis japonų šarvuotlaivis.
- Nuskandintas vidutinis priešų prekinis laivas.
- Nuskandintas vienas nedidelis japonų prekinis laivas.
- Nuskandintas nedidelis žibalinis priešų laivas.
- Sužalotas vienas stambus japonų žibalinis laivas.
- Sužalotas vienas vidutinis priešų prekinis laivas taip, kad jis, turbūt, nuskendo.
- Sužalotas vienas visutinis japonų žibalinis laivas.
- Nuskandintas vienas nedidelis karinis priešų laivukas.

Šie žygiai dar nebuvo minimi jokiam pirmesniai Amerikos laivyno departamento pranešime.

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Naktį spalio 13-14 japonų laivai bombardavo mūsų orlaivų stovyklą ir pakrančių įrengimus Guadalcanal saloje (Saliamono salyne).

Ką tik dabar gauta žinia, kad spalio 15 d. anksti rytą japonų transporto laivai, saugomi karinių laivų, kėlė savo kariuomenę į šiaurinį Guadalcanal krantą, į vakarus nuo amerikiečių pozicijų.

Sovietai Ištaškė Naujus Nacių Šturmuimus prieš Stalingradą ir Kaukaze

Maskva, spal. 15. — Vokiečiai su naujomis masėmis pėstininkų ir tankų buvo įvarę kylį į sovietines pozicijas šiaurvakarinuose Stalingrado priemiesčiuose, bet raudonarmiečiai išgrūdo juos atgal, padarydami priešams skaudžių nuostolių.

Kaukazo fronte, ties Mozdoku sovietiniai kovotojai taip pat sunaikino siaurą nacių kylį, įvyratą į raudonarmiečių pozicijas.

United Press, amerikiečių žinių agentūra, praneša, jog kautynėse į šiaurius nuo Stalingrado ir jo priemiesčiuose raudonarmiečiai

Užgirtas Sumanymas Kontroluoti Visas Rendas - Nuomas

Washington. — Kongreso komisija bankiniais ir pinigais reikalais vienbalsiai užgyrė sumanymą, kuris siūlo įgalioti prezidentą nustatyti išsioje šalyje visas rendas (nuomas) ne tik gyvenamųjų butų, bet ir viešųjų ir įvairių patalpų, vartojamų biznio reikalams.

"MIRTINOS KANČIOS"
Vienas aukštas vokiečių karininkas dejavo, kad "jau prasidėjo vokiečių armijai mirtinos kančios, bet tai bus ilgos kančios, kurios tęsis bent dvyliką mėnesių."

ri jau pasibaigė, patiko mūsų skaitytojams; patiks ir Dėdės Vincas. Mes turime ant rankų dar visą eilę įdomių apysakų, laukiančių savo eilės ateiti pas skaitytoją.

LIETUVOS ŽMONIŲ IŠTIKIMYBĖ TARYBŲ RESPUBLIKAI

Rašo JUSTAS PALECKIS
Pirmininkas Tarybinės Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo

MASKVA, RUGS. 21, MACKAY RADIOGRAMA.
Nors vokiečiai okupantai jau penkiolika mėnesių žvėriškai viešpatuoja Lietuvoj, nors jie nuolat terorizuoja, daugmeniškai žudo ir persekioja Lietuvos žmones ir vis dar grumoją jiems naujais žiaurumais, tačiau jie nepajėgia sulaužyti lietuvių ištikimybės Tarybų Valdžiai. Lietuviai žino, jog Tarybų Lietuvos Socialistinės Respublikos valdžia yra vienintelė jų teisėta valdžia; jog ši valdžia reiškia jų savarankumą ir nepriklausomybę kaip valstybės, užtikrina lietuvių tautinės kultūros kėlimą ir būklės gerinimą Lietuvos žmonėms.

Mūsų žmonės žino, kad tik Tarybinė Santvarka tegali išlaisvinti juos iš fašistinės vergijos.

Dėka Liaudies Seimo, kuris įsteigė Tarybų Valdžią Lietuvoj, mūsų kraštas buvo apsaugotas nuo didžiausios gėdos — nuo įvelimo į karą, kuriame Lietuva būtų buvusi priversta kovoti už fašistinės Vokietijos interesus.

Tarybų Lietuva nepasidavė vokiečiams įsiverželiams ir tęsia kovą prieš juos.

Vokiečių fašistai išplėšė lietuviams savivaldybę. Jie laiko lietuvius "žemesnės veislės žmonėmis," nevertais turėti bet kokią nepriklausomybę. Jie sistematiškai naikina ir vokiečina lietuvius, kaip jie kadaise naikino ir vokiečino senovinę lietuvių gentę prūsus ir Prūsijos lietuvius.

Atsiliepdami į tai, Lietuvos žmonės vis stipriau prišinasi įsiverželiams ir kovoja po Tarybų Lietuvos vėliava. Štai kodėl vokiečių fašistai ir jų pastumdėliai, išsigimėliai ir lietuvių tautos pardavikai, taip neatlaidžiai šmeižia Tarybinę Santvarką, besistengdami apjuodinti ją akyse Lietuvos žmonių. Jie vartoja pačias pikčiausias šlykštybes, kokias tik gali, kad tik sutertų Tarybų Lietuvą ir jos valdžią, kad tik sumažint tos valdžios milžinišką intaką tarp žmonių. Visais įmanomais (Tąsa 2-me puslapyje)

"LAISVĖS" VAJUS

Šį kartą vajuos lentelė pasikeičia sekamai: P. Žirgulis, iš Rochester, N. Y., pralenkė ALDLD 136 kp. vadininkę F. Šimkienę ir S. Puidoką; jis prisuntė vieną naują metinę prenumeratą ir atnaujintą prenumeratą. J. Grybas, iš Norwood, Mass., gerokai pakilo punktais; manome, kad neužilgo vėl gausime gerų žinių nuo jo.

Nauji kontestantai prisidėjo: S. Kuzmickas, mūsų mylimas dainininkas iš Shenandoah, Pa.; J. Kazlauskas, vaju veteranas iš Hartford, Conn., prisuntė naują pusmetinę prenumeratą ir A. Marshall, iš Torrington, Conn., prisuntė du atnaujinimus ir vieną naują metinę prenumeratą.

Tai tiek šį kartą. Laukiame daugiau rezultatų nuo kitų senų vadininkų ir taipgi norime priminti tiems, kurie dar neatliko savo pareigos: Budavokime dienraštį "Laisvę" gaukite naujų skaitytojų!

A. Stripeika, Elizabeth, N. J.	552
Svinkunienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn.	547
J. Bakšys, Worcester, Mass.	276
V. J. Stankus, Easton, Pa.	240
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	199
S. Puidokas, Rumford, Me.	176
ALDLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J.	171
Baltimorės Vajininkai	120
J. Mockaitis, Bridgeport, Conn.	110
A. Marshall, Torrington, Conn.	106
Geo. Shimaitis, Montello, Mass.	102
R. Mizara, Brooklyn, N. Y.	92
W. Lasky, Brooktondale, N. Y.	84
Geo. Kuraitis, Brooklyn, N. Y.	76
J. Blažonis - R. Čiulada, Lowell, Mass.	72
J. Grybas, Norwood, Mass.	72
Adele Bakunienė, Cliffside, N. J.	60
A. Totorėlis, Hartford, Conn.	60
M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa.	60
J. Margaitis, Windsor, Conn.	60
J. Kalvelis, Bridgewater, Mass.	48
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	48
A. J. Smith, Phila., Pa.	42
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	40
J. Kazlauskas, Hartford, Conn.	32
V. Kelmelis, Torrington, Conn.	24
J. Kaulinis, Maspeth, N. Y.	20

"Laisvės" Administracija

Willkie Vėl Ragina Atakuot Vokiečius Antru Frontu

Prezidentas Rooseveltas Niekada Nekritikavo Willkie Už Jo Pareikimus Dėlei Antro Fronto

Washington. — Wendell Willkie, asmeninis prez. Roosevelto pasiuntinys, sugrįžęs iš aplink-pasaulinės kelionės, davė prezidentui raportą spalio 14 d. apie savo patyrimus Sovietų Sąjungoj, Viduriniuose Rytuose, Chinijoje ir kituose kraštuose, kur jis tėjio karo frontus.

Su prezidentu Rooseveltu jis kalbėjosi pusantrų valandos. Po to Willkie užreikšė laikraščiu atstovam, kad, jo supratimu, "Vokiečiai niekadados nenukariaus Rusijos." Čia jis vėl pakartojo savo reikalavimą atidaryti antrą frontą kuo greičiausiai. Willkie sakė, jog antras frontas Europoj prieš Vokietiją sutrumpintų karą ir taip sutaupytų daug žmonių gyvybių.

Willkie pareiškė laikraštiniams: "Prezidentas sakė man, jog šioje ar tokie pranešimai, štai kodėl vokiečių fašistai ir jų pastumdėliai, išsigimėliai ir lietuvių tautos pardavikai, taip neatlaidžiai šmeižia Tarybinę Santvarką, besistengdami apjuodinti ją akyse Lietuvos žmonių. Jie vartoja pačias pikčiausias šlykštybes, kokias tik gali, kad tik sutertų Tarybų Lietuvą ir jos valdžią, kad tik sumažint tos valdžios milžinišką intaką tarp žmonių. Visais įmanomais (Tąsa 2-me puslapyje)

Willkie, keliaudamas ke-turmotoriniu Amerikos armijos bombonešiu, per mėnesį išlankstė 31-ą tūkstantį mylių, aplankydamas septyniolika įvairių kraštų.

Būdamas Maskvoj, jis išleido pareiškimą, šaukdamas Ameriką ir Angliją kaip galint greičiau atidaryti antrą frontą prieš nacius ir išpėdamas, jog "kitą pavasarį galėtų būti jau perva-lu" pradėt antro fronto ofensyvą prieš Hitlerį. Tada Willkie sakė, jog žmonės turėtų "bakstelt šonan karininkams savo vadams," kad priversti juos pasiskubinti su antru frontu.

Dabar, atsakinėdamas į spaudos reporterių klausimus, Willkie, tarp kitko, pareiškė:

"Mano manymu, vienas dalykas padaro demokratiją sėkmingą — tai viešosios žmonių nuomonės veikimas ir jos vadus. Aš manau, jog karininkai nėra nekiek šventesni ir neliečiamesni už bet kuriuos kitus valdininkus. Visuomenės nuomonės veikmė į juos yra lygiai svarbi."

PATYRĖS KARININKŲ NUOMONĖS, WILLKIE SIŪLĖ 2-RĄ FRONTĄ

Kas liečia antrą frontą, tai Willkie sakė:

"Aš kalbėjau su karininkais įvairiuose pasaulio kraštuose. Aš kalbėjau su jais Egipte, Viduriniuose Rytuose ir Rusijoje; aš taip pat kalbėjau su karininkais Jungtinėse Valstijose ir Anglijoj. Aš patariau atidaryti antrą frontą po pasikalbėjimų su jais. Aš manau, jog galiu pasakyti,

kad aš turėjau pusėtinai daug patyrimų, pasverdamas vienu ir kitu (kariniai) technikinių žmonių nuomones ir pats pavartodamas savo supratimą."

Willkie nurodė, jog dauguma kariaujančiųjų šalių vadų nėra karininkai; tarp tokių vadų jis suminėjo prez. Rooseveltą, Staliną ir Anglijos ministrą pirmininką Churchillą, ir tarė:

"Tokie vadai turi išgirsti nuomones savo (karinių) ekspertų, ir tada daryti savo sprendimus... O kai kurie karininkai sakė jums, kad joks nekariškis neturėtų duoti patarimų bei pasiūlymų kariniais reikalais."

Willkie pareiškė: "Aš esu tikras, kad mes laimėsime šį karą, nes Jungtinės Tautos turi galybės ir medžiaginių priemonių laimėti. Bet klausimas — kaip greit ir kitokias žmonių gyvybių kaštais mes jį laimėsime?"

Willkie prisiminė, kad jis vasario 12 d., kalbėdamas Bostone, ragino paskirti vieną vyriausią komandierių visoms karinėms Jungtinių Valstijų jėgoms — armijai, orlaivynui ir jūrų laivynui, kad sėkmingiau galima būtų karą vesti. Kaip tada, taip ir dabar Willkie siūlė paskirti generolą Me-Aturą kaip galvą visų ginkluotų Amerikos jėgų.

Reikalauja Greit Imt Amerikos Armijon 18 Ir 19 M. Jaunuolius

Washington. — Jungtinių Valstijų karo sekretorius Stimson ir aukščieji armijos ir laivyno komandieriai atsišaukė į senato ir kongreso atstovų rūmų komisijas kariniais reikalais, kad greitai išleistų įstatymą ėmimui armijon jaunuoliu 18 ir 19-kos metų amžiaus.

Stimson sakė, jog dabar Amerikos kariuomenėje yra perdidelis procentas vyrų turinčių 40 metų amžiaus ir daugiau. Tokie gi nelabai tinką šiandieniam karui ir daugelis jų būsių paleisti iš armijos, kad galėtų dirbti karinėse pramonėse.

Iš karo vadų pareiškimų pasirodė, jog dabar Amerikos armijoje yra 4,250,000 karių, o sekančiais metais turės būti iki 7,500,000. Tuo met vien tik oro laivyno jėgose tarnaus 2,200,000 vyrų.

London. — Pranešama, jog Kroatijoje, Jugoslavijoje, užsikūrė naujas sukilimas prieš fašistų pastumdėlių valdžią.

Maskva. — 29 sovietiniai generolai tapo paaukštinti tarnyboje.

Cuthbert's Studying to be a Military Expert

Age Versus Youth (P.S. The Youth Won)

The Red Birds of St. Louis are singing a happy tune right now for they are the lads who won the 1942 World Series. And they should be singing a pretty tune for it seems that this is the first time that any one of the Cards has ever been in a World Series. That is, everyone of them except for a couple of exceptions. These boys certainly went to town on the old fellows from New York. The Cards took four out of seven games from the Series.

These lads from St. Louis certainly deserve the title of world Champs for they put their hearts in this Series, as well as their playing ability.

Johnny Beazely that sensational rookie pitcher won that deciding game by the score of four to two. Beazely, you know, is the only pitcher of this Series who won two games. It is not only up to the pitcher to win games, it takes the whole team to put it over. This is real team work. The Cardinals made a swell example of teamwork. Take that third game of the series. Cooper would have lost that game if not for the magnificent catches made by the outfielders. Many balls had home run labels tagged right on them. But this was not so with the Cards outfielders, for they came out of nowhere to snag them.

We cannot say that the Yankees did not put up a grand fight. For the MacCarthy men did not give up hope until the last pitch had been called. The barrel bombers are a swell team, but as all ball clubs they have their bad breaks.

The New York fans acted very badly in that third game. For when Slaughter caught that home run ball some fan decided to pitch. He heaved an orange at Slaughter, but in spite of this, he caught the ball. The Yanks were pretty lucky when the ump's did not give the game to the Cards. But, in spite of this, the Cards went ahead to win it.

This same affair went on in Boston, when Giant fans ran out onto the field, and decided to have a picnic. Umpires, players and police could not clear the field so the ump's, gave the game to the Braves, even though the Giants were leading by a wide margin.

Well, this last game of the World Series closed the books on baseball until next spring. That is, we hope that we will have baseball next year for many of the players have been

drafted or will be drafted. Also, the boys in the minors are signing up or will be signing up. But no matter what happens, we wish those fellows who leave the diamond to go on to a greater diamond, the war against Nazism, good luck and keep slugging till you hit that 1,000 mark.

Ed. Sidney.

Harriman Heads Russian War Aid

NEW YORK. — A special Russian War Relief Committee headed by W. Averell Harriman, United States Co-ordinator of Defense Affairs in London, and Raymond Massey, film star, last week launched a national campaign for a minimum of 1,000,000 signatures on a "Scroll of Greetings" to the Soviet people, with each signer contributing \$1 for medical supplies for Russia.

Harriman, who has headed two recent American missions to the USSR, is honorary chairman of the Scroll Campaign Committee. Massey is national chairman.

The text of the Scroll reads: "We who sign this scroll count it a high privilege to aid in this small way those who offer their lives that the world may be free of fascist terror. Your courageous resistance has given us time to produce and arm, so that at the appointed time we may join you in the triumphant offensive. We, the American people, are proud to be your allies."

The Scroll is decorated with a symbolic drawing of a group of Russians by Rockwell Kent. These Scrolls are also being printed in Lithuanian, and will be circulated amongst Lithuanians by the Lithuanian Medical Aid Committee.

The importance of signing this scroll is expressed in the cable sent by Harriman, now in London, to Allen Wardwell, chairman of the Greater New York Campaign Comm. The cable reads: "I am activated in accepting the honorary chairmanship of the Scroll campaign by my conviction that now is the time for the American people to demonstrate that they are back of the Russian people in their indomitable struggle against our common foe. Every signature to the Scroll, with its contribution to Russian War Relief, large or small, is an individual pledge that each of us will

Children In The News

One never fully realizes just how important "little people" are. They say, "children should be seen and not heard"—well, Sunday's "We the People" program certainly gave well deserved credit to the "little people" of today. First, to the Russian children who are doing their bit in increasing the food supply for the Russian armies, and second to the children here on the home front, Jamaica, N. Y. who have to this day gathered 26 tons of all kinds of scrap metal and rubber.

The person that told the following story about the Russian boys is a Merchant Marine who was one of the group from a torpedoed ship of a convoy to Archangel, Russia.

These men, after drifting several days reached an island near the North Pole, exhausted and hungry they layed on its shores, too tired to even explore it. This particular Merchant Marine noticed a boy of 15, warmly clothed suspiciously looking over each man of their marooned group. He called to the boy, and said "America." The boy then knew that he was a friend and not a foe, but even then he disappeared only to quickly return with a group of boys ranging from 8

to 15 years of age. The boys lead their newly found friends around and showed them their camp — here they fed the men and then showed them what they were doing here on an island. Their job was to gather all the duck eggs from the cliffs and to catch ducks which they salted. Once a week pick-ups were made.

Then too, the Merchant Marines witnessed the visit of a young, lovely, blond, woman doctor who also made weekly visits during which she checked the health of each boy. The Russian "Kids" and these Merchant Men became great friends — they even taught the boys how to play solitaire with the deck of cards that one of the Merchant Men still had in his possession.

A rescue plane later landed on the island to pick up the Merchant Men and to return them safely to their destination point where the rest of the convoy had arrived safely. These Merchant Men are now back on the home shores and more anxious than ever to do their part in this war. They even have hopes of seeing their little Russian friends again, but with their next visit they will have something more than a deck of cards for them.

Frances Pakalniskis.

These Are Our Boys

By Valerie Petraska

LDSers Serving Our Country

EDMOND KOKALIS, Binghamton, N. Y.

PFC JOSEPH GUDAITIS, Stoughton, Mass.

On September 27, 1942, Great Neck Pirmyn Chorus gave a farewell banquet in honor of their teacher, George Kazakevich. About 200 of George's friends, relatives and loved ones gathered to wish him the best of luck in the Army. Mr. Bechis of Great Neck, B. Shellan of Brooklyn, Dr. Eldrige of the Eldrige Estate in Great Neck, and others made wonderful speeches wishing Georgie all the luck in the world. On behalf of the Pirmyn Chorus, Olga Lukauskas presented G. Kazakevich with a beautiful shock-water proof wrist watch, with his name, year, and Pirmyn Chorus engraved on the back of it. The chorus itself gave a wonderful performance, not only for the audience but for Georgie. He may have thought this his last performance, but we are all sure and confident that he will be back with new and better ideas of entertaining the public. As most of us know, Georgie left for the Army Sept. 30th. For six days he remained at Fort Dix, N. J. On Oct. 9th, he was shipped to some unknown destination.

Lith Paratrooper in Eire Maneuvers

CHARLIE YANUSH

Last week, most New York Dailies carried an item on U. S. Army Paratroop maneuvers in Ireland. In that article, Charlie Yanush was mentioned as the first paratrooper to land on Irish soil.

Charlie Yanush is well known among Brooklynites, although his home town is Scranton, Pa. His folks, Mr. and Mrs. Alex Janusauskas of that city are "Laisve" readers. Charlie was a member of the Brooklyn Aido Chorus for some time, and was also an associate member of the LDS.

When Charlie was drafted into the army, in 1941, he soon volunteered in the Parachute Corps. This is one of the most dangerous branches of the army service, but that made no difference to him. Speak to Charlie about the Paratroopers, and he is all enthusiasm for the work they are doing, and the active part they intend taking in winning this war.

We, all of Charlie's friends in Brooklyn, those of us who sang with him in Aidas, and who met him at LDS meetings and activities, extend our greetings to him across the ocean. We are all with him and the millions of our other men who are preparing to destroy those beasts of fascism.

We shall be waiting for you to rejoin us.

interesting points. In this way we would all be informed of what our boys are doing, in the armed forces. Also, to send in their addresses, so that those who wish to write to them may do so. Write: Laisve English Section, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

War, Women and Babies

The depression years and the years following were hard on young people. It became a compulsory fashion to put off marriage, and if married, put off having a family. Fear, caution, insecurity made young people think twice before making any important changes in their lives during peacetime. Now comes the war. Marriages occur wholesale; there's a bumper crop of babies and some couples are even furnishing homes. There seems to be no rhyme nor reason to it all, yet it is being done on a tremendous scale. The question arises: Is it a good thing to do? Is it wise to marry in the face of what war can bring? Is it wise to bear a child in view of the hard times ahead? I say, "Yes."

I think that war strips life of its unessential details down to its basic meaning. Marriage, family and home are revealed for their true worth. All the frilleries, the do-dads that dress up life lose their importance. Under the exigencies of war they reveal their transitory nature, and human beings awakened to the possibility of having everything swept away suddenly discover and cling to what seems to them most indestructible—the family unit. One can lose one's savings; one can be bombed out of a house; one can be deprived of all luxuries, but the love and hope in the breasts of the loved ones are simply heightened and fanned to a brighter flame in the worst moment of the crisis. Upon that affection and faith rests the morale of a fighting nation. Fighting for freedom and democracy is idealistic; fighting for a wife, child and home is reality.

When we take this question up from the woman's angle and I wish to deal with it primarily, we find many, many arguments, pro and con, oft repeated. However, they bear examining in view of the fact that some men and women are taking what they think is the safest and most sensible course, under present conditions, of not having children, or not marrying.

Marriage is a woman's natural function, as is child bearing. Shall she stop her natural functions because of the unnatural state of affairs this world is in? I think not. The natural functions must find fruit precisely because of the war. A nation is united when its people are united and the biggest inducement to unity is the establishment of family units. If our lives are disrupted by the war, we must attempt to make as much of that life as we can, as sanely as we can. If there is world wide destruction we must attempt constructive life. The natural forces will not and do not wait; on the contrary they are accelerated because the life span tends to become limited and young men and women have to crowd as much living as they can in a short period. This is something no amount of rationalization can eliminate. I think it is born of a wisdom age-old and unescapable in its essential truth.

back the nation's war effort to victory — till the time when, as the President has said, "Russia has driven every Nazi from her soil."

But this is all generalization. How does war affect the individual woman? Let us assume she is of marrying age. She is immediately confronted with the possibility that she may never marry. Maybe she will not admit it even to herself, for what woman doesn't believe that she is attractive enough to get a man sooner or later? As one and another of her boy acquaintances leave for the front, the fear does arise. She starts renewing her girl acquaintances; who begin to do same. Eligible men become rare.

On the one hand she sees girls like herself floating around; on the other she sees girls getting married, having a baby and talking about their husbands and their child. It takes a very cool head and perhaps lack of opportunity not to go haywire and grab the first fellow that comes along. I think that the safest move in this case would be to marry when the two parties involved have known each other for some length of time. The unfortunate part is that once the panic is on, the eligible men are grabbed up and this leaves few or none for the one who would wait. When she hears of the marriages occurring between American boys and Australian girls or English girls, or girls whose homes happen to be near camps in different parts of the country or world she really begins to realize the problem she has on her hands.

We have come to the point in our supposition where the young woman of marriageable age together with the prodding of the war situation, her natural instincts, plus the tendency toward wholesale marriages decides to take up the gauntlet, come what may, and marry her young man. Now the question arises; should she have a child? If she deeply loves her husband there is no question but that she wants a child by him. But she looks to the future and while she hopes for the best there is always the possibility of the worst. Her

reason says things her instincts another, so she is undecided. She may be willing to have the child but she is in a large part retarded and influenced by parents and perhaps friends. It goes without saying that parents want to save their children any hurt or suffering and in this case advise her against it. However, they don't take into consideration that the young girl has to meet life sooner or later, has to experience her share of hardships and struggle without which no person can reach maturity and really live. What they forget in their sincere but sometimes misguided efforts is that after the war, even if she is left a widow, the chances are great that she may never marry, nor bear a child. It is tragic but true. A nation filled with barren women will create as great a psychological and social problem as will a nation of husbandless mothers. The chances are that the widow with a child will be more stable and better adjusted to the life after the war than the woman who's chances of marrying again and bearing a child is nil. A child will give greater incentive to carry on. If the woman's husband returns wounded or disabled (as many tragically will) she will find congenitive in her child and him and if she is made of the sterner stuff she will attempt to help him build a life together. Our enemy says we are soft, pampered and spoiled. It is precisely when we avoid the hardships and struggles of the most creative act during war time — child bearing — that we substantiate their contentions. I think that when we fail to carry out our natural functions during wartime we are secretly pessimistic about victory; we are short-sighted and we have no confidence in the future. And what nation can exist under such circumstances? War never was nor ever will be a bed of roses. Faith, courage, loyalty are not merely idle phrases; they are what war will call out in every one of us and if a young woman chooses to have a child or children she must be given that right without any cat-calls from our more cautious, "rational" people. If she couldn't have a child during peacetime, can't have one now because of the war, and probably won't have one because of post-war conditions, when in the devil will she have one? She can't kid herself that post-war conditions won't present their problems just as severe of not more severe than war conditions. If she will wait now, she may have to wait forever and grow old waiting sans parents, sans a mate, sans a child. She may as well call a halt on life itself, encase herself within a vacuum and be "safe"; this assuming there will be safety in a lone, barren life. She is faced with "now or never," "none or all" and if she makes her decision "now," and "all," more power to her. Her child will carry on from where she leaves off to a better world, we hope.

Bertha Fulton-Daniels.

WHITEY NAUDZIUNAS, Chicago LDSer.

Musical Notes

BY THE TRIO

● Now that the season for summer concerts is over, music lovers who cannot afford attending Metropolitan Opera or its equivalent in their own towns of cities will turn to the radio for their concerts. A program that will be of great interest is to be presented this coming Sunday, October 18th, over station WABC, at 3:00 p. m. when Dmitri Shostakovich's Seventh Symphony will be presented by the Cleveland Symphony.

● As a tribute to the gallant Russian Fighters, Andre Kostelanetz has included two Red Army songs for his WABC musicale, Sunday afternoon at 4:30.

● Applications can now be sent in to The Collegiate Choral which is conducted by Fred Waring, assisted by Robert Shaw. Audition for membership will be held on the week-ends of Oct. 17-18 and 25-26, at the Fred Waring Studios, 1697 Broadway, New York City.

● Aido Chorus is presenting a varied program of the most beautiful songs of their thirty year repertoire, this Sunday, October 18, at the New National Hall, on Driggs Avenue. Included in the program will be songs from their most successful operettas.

"This shall be for music these songs for love of singing—"

DETROITO ŽINIOS

Apie Mūsų Veikėjus

Mes žinome ir praėjusios dabar, kad organizacijos turi daug narių ir simpatikų rėmėjų, bet veikėjų, kurie pasišventusiai dirbtų dėl savo organizacijos komisijose ar valdyboje, turime labai mažai. Todėl, mano supratimu, mes turėtume veikėjus mažiau apkrauti su kokių komisijų darbais, ypač aš turiu mintyje dailės veikėjus. Man tenka prisizūrėti į draugę U. Palevičienę. Ji yra tinkama veikėja lošti, dalyvauja ir dainuoja Aido ir Moterų Chore ir per radijo programas. Apart to, ji darbuojasi parengimuose. Bet ant jos yra uždėtas darbas taipgi LDS 21 kp. fin. sekretorės. Tai jau per daug. Mes turėtume tokius veikėjus paliuosuoti nuo tokių nuolatinių ir sunkių darbų.

Dr. Palevičius nors tuo laiku nėra org. valdybose, apart radijo valdybos, bet žinome, kad Radijo Klubo valdybos darbas yra sunkus ir ten priscina daug laiko ir energijos sueikvoti, kad darbas eitų gerai. J. J. Butkus yra labai tinkamas chore ir veikalų prirengime. Vincas Zabulionis energingai darbuojasi Aido Chore ir mums bus naudingas vaikų prirengime. M. Alvinienė veikia tarptautiniai, yra tinkama dėl platinimo tikiety, literatūros ir aukų rinkime. O mes matome, kad į tokių žmonių darbą mažai kas kreipia dėmesį ir mano, kad tas darbas yra menkos vertės. Taipgi mes žinome keletą draugų ir draugių, kurie dirbo ir dirbs laikraščiu vajuje ir tie visi pamintė darbai, kaip dailės srityje, taip literatūros platinime, tikiety pardavime, laikraščių užrašinėje esti labai nuobodūs ir reikia pašvesti daug energijos ir triušo. Todėl, mano supratimu, tokie žmonės neturėtų būt apskunkinti su daugelio įvairių darbų našta. Valdybų darbus turėtų paimti tokie nariai, kurie mažiau veikia dailės srityje ir kurie neužima laikraščių ar literatūros platinimu.

Užuojauta Draugams

Apie pora mėnesių atgal teko sutikti draugę Grabauskiene nuo Cardoni St. Ji skundėsi, kad per eilę metų rudens laiku ją kankina šieninė liga, ir jau per ilgą laiką nemačiau jos mūsų parengimuose. Manau, kad orai atvėsus, ji su sveikės ir vėl galės dalyvauti mūsų parengimuose. Linkiu jums, drauge, geros sveikatos.

Drg. Ignas Janulis ilgai sirgo lignoninė, dabar randasi savo namuose, 11652 Manor St. Nors po sunkios operacijos, bet jau laipsniškai gerai sveiksta.

M. Janulienė, Igno draugė, taipgi po operacijos, dar silpna, bet sveikėja ir manau, ne po ilgam vėl teks ją susieiti parengimuose ir susirinkimuose. Linkiu gerai susveikti drg. Januliams.

M. Alvinienė.

Apie Vyrų Vargus

Praėjusią savaitę Detroito žiniuose tūlas vyras nori pateisinti vyrus, kad būk su vyrais nėra taip prastai, kaip aš rašiau. Žinoma, aš nekaltėjau apie visus vyrus, tik apie tuos, kurie randasi po moters prieštara. Ir, žinoma, jeigu moteris kontroliuoja vyro visus pinigus iki centui, tai taipgi kontroliuoja tokio vyro ir progą. Todėl aš ir nurodžiau, kokiais reikalais prisiėjo man susidurti su tokiais vyrais. Bet "vyras" duodamas pateisinti mą tokių vyrų, toli nuklysta nuo temos. Būk vyrai neduoda aukų ar kolektyvų dėl manęs, kada pamato, kad ant nelegalių blankų renkamos aukos ir jokios organizacijos nėra įgaliota. Čion jau pasirodo, kad ne vyrus pateisina, bet nori kam nors neapykantą išlieti, o kad nesuprastų niekas, tai

duoda už prilyginimą L. M. Pažangos Klubą. Būk tik jos vienos taip teisingai darą.

Jeigu esi "vyras," tai aš norėčiau žinoti, kada ir ant kokių nelegalių blankų buvo renkamos aukos ar kolekta? Jeigu esti renkamos aukos ar kolekto, tai jos visados esti organizacijos žinioj, ir jos esti legalios.

Apie LDS 21 Kuopą

Praėjusį sekmadienį įvyko LDS 21 kp. susirinkimas. Buvo skaityta keletas laišku ir du laišakai palietė svarbius klausimus. Pirmas, tai atsisaukimas aukų dėl Ispanijos lojalistų išvežimo iš Francijos. Laiško svarstymas buvo trumpas, ir nariai suprato svarbą reikalo. Iš izdo paaukavo \$10 ir kolekto surinkta \$5.50 — viso \$15.50.

Antras laiškas iš "Vilnies" įstaigos dėl laikraščio vajuos, kad kuopa pasidarbuotų. Laiškas priimtas ir pora draugų pasizadėjo darbuotis dėl savo darbininkiško laikraščio.

Buvo atvykęs atstovas iš Komunistų Partijos, ir prašė suteikti jam progą padaryti keletą pareiškimų. Kuopos nariai sutiko leisti kalbėti 5 minutes. Draugas ragino skaityti darbininkišką spaudą ne tik lietuvių, bet ir "Daily Worker" ir "The Worker," sekmadienio laikraštį. Taipgi aiškino, kas kenkia alijantams, kad neatiduro antro fronto.

Antro fronto klausimu bus masinės prakalbos penktadienį, spalio 16 d. Martin Hall, ant Martin St., 8 val. vakare. Kviečia, kad lietuviai masiniai dalyvautų.

Taipgi buvo pakeltas klausimas kas link būsimų rinkimų kampanijos, nes lietuviams remia demokratų tikieta. Nors vienas narys protestavo, kad mes per daug į politiką kišamės, bet, matyt, tas draugas nepermato politinės svarbos. Po apkalbėjimo paaukota iš izdo \$5 dėl rinkimų kampanijos.

Kaip raportai rodė, tai kuopos reikalai yra geroj tvarkoj. Gaila, kad mirė narė Berta Ligmalienė.

Alvinas.

Wilkes-Barre, Pa.

LDS 10 Apskrčio metinis bankietas įvyks lapkričio 22 d., Progresyvių Klubos svetainėje, 325 E. Market St. Bankietas pradžia 6 val. vakare. Vakariniė 7 val. vakare.

Šis bankietas bus nepaprastai, nes bus su koncertu. Kaip visada, taip ir šis bankietas bus didelis, valgis geras, kiek tik kas norės; muzika bus gera. Šokiai prasidės 7:30 val. vakare ir tęsis iki vėlumos.

O koncerto turinys bus įdomus ir geras. Koncerto dalyviai bus iš visų kraštų ir vietiniai.

Gavome pranešimą, kad vietinis Aido Choras, kurį vadovauja V. Radišauskiūtė, turi gerai išlavintą kvartetą ir apsiėmė dalyvauti mūsų programoj. O visi gerai žino S. Kuzmicką iš Shenandoah. Jisai dalyvaus su savo moteria V. Kuzmickiene. Iš tolimesnių miestų taipgi dalyvaus dainininkai.

Iš viso atžvilgiu turiu pasiteris kontroliuoja vyro visus pinigus iki centui, tai taipgi kontroliuoja tokio vyro ir progą. Todėl aš ir nurodžiau, kokiais reikalais prisiėjo man susidurti su tokiais vyrais. Bet "vyras" duodamas pateisinti mą tokių vyrų, toli nuklysta nuo temos. Būk vyrai neduoda aukų ar kolektyvų dėl manęs, kada pamato, kad ant nelegalių blankų renkamos aukos ir jokios organizacijos nėra įgaliota. Čion jau pasirodo, kad ne vyrus pateisina, bet nori kam nors neapykantą išlieti, o kad nesuprastų niekas, tai

Kviečia LDS 10 Apskr. Kom.

Stalingrado miesto Taryba (Sovietas) pasiuntė pareiškimą Stalinui, užtikrinama, kad to miesto gynėjai kovos, kol vokiečiai bus sutriuškinti.

Vaidas iš Cherbourgo prieplaukos (Francijoj), kurioj talkininkų bomberiai "pasėjo" nemažai bombų, pataikydami į laivus.

Montello, Mass.

A. Barono išleistuvių Vakarais Rugsėjo 26 d., šeštadienio vakarą, susirinko pažangių lietuvių apie 250. Tai buvo drg. A. Barono išleistuvių arba atsiveikimo bankietas.

Kadangi Augustas Baronas per daugelį metų išgyveno tarp Montello lietuvių ir neatlaidžiai veikė drauginiame judėjime, tai progresyviškų draugijų nariai pasirūpino surengti jam išleistuvių vakarą pagerbimui jo nuveiktų darbų...

Pirmiausia Lietuvių Teatrališkas Ratelis, kurį jis pats padėjo sutverti, ir kuriame veikdamas paaukėjo daugiausia savo energijos, pradėjo išleistuvių rengimo darbą. Paskui prisidėjo Liet. Darb. Susivienijimo vietinė kuopa ir Liet. Taut. Namų Draugovė. Minėtų draugijų specialis komitetas dėjo pastangas ir suruošė puikų vakarą su gera programa.

Pirmiausia Liuosybės Dailės Ratelio Choras, po vadovystė Geo. Steponavičiaus, sudainavo porą dainų, kurios svečiams labai patiko. Po tam, pirminkaujant Julijai Stigienei, buvo pakviesta keletas vietinių veikėjų, kurie pasakė po keletą žodžių nuo savo draugijų: Liet. Taut. Namų Draugovės pirmininkas, Geo. Shimaitis suminėjo A. Barono daugelio metų pasidarbavimą tai draugijai ir linkėjo tjam gero pasisekimo kelionėje.

LDS vietinės kuopos pirmininkas, A. Sauka pasakė trumpai ir storai, jog per A. Barono pasidarbavimą tapo suorganizuota ir išauklėta LDS vietinė kuopa ir kad jo veikimas minėtoji kuopoj buvęs nuoseklus, punktuališkas ir teisingas. Paskui pirmininkė pakvietė K. Valangevičienę, T e a trališko Ratelio narę — pasižymėjusią dramų lošėja, kad pasakytų ką nors nuo savo grupės. Ji savo trumpoj įrašioj kalboj pažymėjo, kad A. Baronas yra

X. Kareivis.

Linden, N. J.

Spalio 14-tą mirė Magdale-na Vertelienė, pašarvota namie, 203 W. 16th St., Lindene. Bus palaidota šeštadienį, spalio 17-tą. Iš namų išlydės 10 val. ryto. Velionės ir šeimos giminės ir draugai prašomi atsilankyti į šermentis ir laidotuves.

Velionė paliko nuliūdime sūnų Juozą, Lindene, pas kurį gyvena, dukteris Lucija Mickevičienė, Frances Amšiejienė ir Oną Dobilienę (brooklyniete), taipgi Lietuvoj gyvena sūnus Petras.

New Guinea. — Maršudami pirmyn, australai kertasi su japonais ties Owen Stanley kalnų "spraga." Viso australai atmetė japonus jau 32 mylias atgal saloje New Guinea.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ

★★★

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

★★★

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

Aukos Sov. Sąjungai Gelbėti

Per **Igną Levaną**, Los Angeles, Calif.; nuo Los Angeles Moterų Apšvietos Klubo, \$30 ir nuo Bendro Komiteto \$22.50. Viso \$52.50.

Per **Evą Zvingilą**, Jewett City, Conn.; Mr. ir Mrs. Mieiliauskų, iš Versailles, Conn. \$10.

Per **O. Krutieliene**, Plymouth, Pa.; nuo LDS 60 kp. \$18.

Per **H. Kudirkiene**, Hillside, N. J.; nuo drg. U. Janužienės surpuzo parės (koresp. tilpo) \$13.55.

Per **K. Milinauską**, Baltimore, Md.; nuo LDS 42 kp. \$10.

Tamas Krapas ir žmona, Worcester, Mass. \$25.
Vytautas Krapas, Worcester, Mass. (sūnus draugų Krapų) \$25.

Per **Joseph Svincūną**, Waterbury, Conn.; pinigai sukelti per Lietuvių Komitetą Apgynimui Amerikos, \$169.

Per **J. Stanį**, Baltimore, Md.; nuo ALDLD 25 kp. \$25.

Per **W. Brazauską**, Hartford, Conn. \$50.35 (prieš tai buvo paskelbta \$20.15, dabar viso \$70.50).

V. Unikauskas, Easton, Pa. \$10.

Per **B. Zmitraitę**, Johnson City, Pa.; \$10 nuo Zmitrų šeimos.

Per **V. Sutkiene**, San Francisco-Oakland, Calif.; nuo mezgėjų grupės ir dalis pinigų nuo J. M. Rades vedybų paminėjimo, \$50.

Per drg. **Misevičienę**, Brooklyn, N. Y., nuo drg. Briedžių 15 m. vedybų minėjimo parės (koresp. tilpo) \$12.50.

Per **Anną Mikolajūniene**, Binghamton, N. Y.; nuo ALD LD 20 kp., moterų skyriaus parengimo, įvykusio rugsėjo 20 d., \$29.40.

Ona ir Jurgis Murnik, Fitchburg, Mass., \$15.

A. Pakarklis, Athol, Mass. \$10.

Po \$5: A. Arlauskas-Orlan, Rochester, N. Y. (per P. Žirgūlį) ir drg. Sharkey, Easton, Pa.

Po \$2: Geo. Wareson, Brooklyn, N. Y.; Fr. Račkus, New York City, N. Y.; Wm. Sanka, Brooklyn, N. Y. ir V. Kelmelis, Torrington, Conn.

John Simpson ir Peter Tamulis, Brooklyn, N. Y., \$1.

Širdingai tariame ačiū už aukas. Šiam raštui einant į spaudą, gavome daugiau aukų, kurias neužilgo paskelbsime.

Čia norime paminėti, kad šią savaitę bus atspausdinta blankų, lietuvių kalboje. Šios blankos vadinamos "Scrolls," antgalvis — SVEIKINIMAI.

Kurie asmenys duos **nemažiau kaip \$1**, jų vardai bus pažymėti ant šių blankų, ir vėliaus tos blankos bus perduotos atsakomiesiems asmenim, kurių pastangomis bus nusiųstos į Sovietų Sąjungą. Ant šių blankų atspausdinta lietuvių kalboj sekamai:

"Sveikinimas — Rusijos Žmonėms Nuo Amerikos Žmonių! Mes, pasirašę šį lakštą, laikome sau didelę garbę suteikti šios, nors ir menkos, paramos tiems, kurie aukoja savo gyvybes, kad pasaulis galėtų būti laisvas. Drąsus jūsų pasipriešinimas davė mums laiko ginkluotis ir gaminti taip, kad paskirtu laiku mes galėtume prisidėti prie jūsų pergalingoje ofensyvoje. Mes, amerikiečiai, didžiuojamės, kad esame jūsų talkininkai."

Kurios organizacijos norės šių blankų, prašome kreiptis į mūsų Lietuvių Komitetą, mes prisijusime. Taipgi pavieniai

asmenys gali gauti šių blankų rinkti aukas. Bet prašome įsitęmyti, kad nemažiau \$1 tik galima parašyti vardą ir pavardę.

Taipgi, surinkę aukas (bendrai visas aukas) išrašykite money orderj ar čekj **iždininkės** vardu, nerasykite kitų asmenų ar organizacijų vardais! Voką užadresuokite **Alda Orman**, sekr., ir pasiųskite žemiau nurodytu antraštu. Ačiū.

L. Kavaliauskaitė, Ižd. Liet. Kom. Sovietų Sąjungai Gelbėti, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Livingston, N. J.

Sovietų Medikalės Pagelbos Naudai Parengimas

LDS 47 kuopos susirinkime gražiai paremta Ispanijoj kovojusieji draugai. Buvo skaitytas atsisaukimas nuo drg. J. Gasiūno, lietuvių atstovo.

Priejus prie naujų sumanymų, tuoj draugė Tylinienė davė įnešimą surengti kokį parengimėlį dėl pagelbos Sovietų didvyriams, kovotojams prieš tuos pačius žvėris nacius - fašistus.

Visi gražiai sutiko šią puikią žinutę ir tuoj griebtasi darbo.

Pažmonis įvyks šeštadienį, spalio 17 dieną, pas draugą A. Palsan ant White Oak Ridge kelio. Taigi kviečiame atjaučiančius šiam prakiliam reikalui dalyvauti ir paremti žmones, kurie kovuoja už mūsų visų laisvę, gerbūvį.

G. A. Jamisonas.

Atlikime Savo Pareigą

Kiekvieno "Laisvės" skaitytojo, kiekvieno apšvietą branginančio žmogaus prašome gauti "Laisvei" nors po vieną naują skaitytoją

Vajus prasidėjo su 1 d. spalio ir baigsis su 1 d. gruodžio

Kurie dar neįstojote tai tuojau stokite į kontestą ir darbuokitės, kad gavus kuo daugiausia naujų skaitytojų. Kontestantams yra paskirtos sekamos dovanos:

1—\$50 U. S. War Bond; 2—\$30 cash; 3—\$25 cash; 4—\$25 U. S. War Bond; 5—\$20 cash; 6—\$18 cash; 7—\$15 cash; 8—\$10 cash; 9—\$7 cash ir 10—\$5 cash

Darbuokitės, kad gauti vieną iš aukščiau pažymėtų dovanų ir būti pagerbtu pasižymėjusiu apšvietos platinimo darbe. Kurie manote stoti į kontestą, stokite tuojau, iš pat pradžios kontesto.

★★★

"Laisvės" kaina, metams \$6.00, pusei metų \$3.25. Brooklyne (kur reikia ant kiekvienos kopijos uždėti po stampą) metinė kaina \$6.50, pusei metų \$3.50.

★★★

Naujiem skaitytojams nėra jokios nuolaidos kainoje. Viskam brangstant, "Laisvės" kaina nebuvo pakelta. \$6.00 yra gana žema kaina už dienraštį.

Visi Galime Gauti Po Vieną Naują Skaitytoją "Laisvei"

Kurie nestosite į kontestą, prašome gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui laike vajuos. Gavę naujų skaitytojų, kartu su užsakymu, siųskite ir mokestj adresuodami sekamai:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Aido Choras Kviečia

Nežinau, ka jūs veiksėte sekmadienį. Gal būsite biskį pavargę iš po savaitės darbo ir norite pasilsėti? Gal pasigimė ar draugą užėiti turite pakvietimą? Visa tai gerai. Pasilsėti reikia ir gražu turėti draugų.

Apie visą tai galvojau ir aš ir suradau, kad šį sekmadienį mano geriausias, gražiausias ir mieliausias pažmonis bus Aido Choro koncertas, New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyn.

— Dėlko taip? — paklausite.

Dėlto, kad tokių mielių draugų ir tokių išikimų draugų, kurie per 30 metų išitaisi būtų mums tarnavę, mes mažai rasime, o gal ir visai nerasime iš jų tarpo nei vieno tokio, pas kurį vizitas bile kuria kitą dieną nebūtų lygiai toks geras, kaip kad šį sekmadienį. O pas Aidą lankytis tik šis vienas sekmadienis. Kada pa-

galvoju, kiek žygių tie dešėtkart savaitėje praktikuodami prisiruošt šiam koncertui ir visiems kitiems koncertams, operetėms, veikalams per išitaisius 30 metelių, kad mums kurti meną, kad skambėtų lietuviška daina, joks nuovargis ar kiti draugai nesulaikys nuo pasimatymo su mano geriausiu draugu — Aido Choru — juo 30 metų sukakties jubilėjiniame bankiete spalio 18-tos vakaro 6:30 val., New National Hall.

Choras, vadovybėje savo gabios mokytojos Aldonos Žilinskaitės-Anderson, yra pasiruošęs supažindinti mus su dainomis, kurias dainavo prieš 30 metų, prieš 20 ir prieš 10 metų, taipgi dainuos vėliausias dainas. Apart choro, bus solo, dueti ir didesnių grupių, kooperuojant ir šiuo tarpu chore nepriklausantiems menininkams.

G. N.

je Rigoletto, garsioje Verdi operoje "Rigoletto," Chicagoje, kurią stato The Midwest Opera Co.

1938 m. Algirdas Brazis dainavo ir vaidino Europoje, Anglijoje ir Lietuvoje. Pabaigoje 1939 ir 1940 metais, Brazis gastroliavo po Amerikos miestus su Metropolitan Concert Co. Aplankė Washington, D. C.; Pittsburgh, Pa.; Tennessee, Indiana, Illinois ir Ohio valstijas.

Chicago Daily Tribune savo konteste išrinkimui geriausio dainininko ir dainininkės vidurvakarinėm valstijom, Algirdą Brazį apdovanojo 2-ru prizū. Didžiojo New Yorko apylinkės lietuviai šį pasaulinės reputacijos dainininką girdės dienraščio Laisvės koncerte lapkričio 8 d.

Taipgi bus kitų žymių talentų, apie kuriuos parašysime kitose dienraščio laidose.

Prašome iš anksto įsigyti koncerto įžangos bilietus. Numeriuotos sėdynės po \$1.10.

"Laisvės" Koncertas

Ivyks lapkričio (Nov.) 8 d., Brooklyn Labor Lyceum, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

ALGIRDAS BRAZIS, tenoras, operų dainininkas iš Chicago, Ill.

Lapkričio 1 d. jis vaidins ir dainuos vadovaujančioje rolė.

Lankėsi Laisvėj

Pereitą trečiądienį lankėsi Laisvėj, taipgi LDS Centro įstaigoj Julija Daukienė iš Detroit, Mich., čionai su dukra Aldona atvykusi dalyvausti savo artimų, central-brooklyniečių Aleksiejų sūnaus vestuvėse. Ta proga atlankė ir laisviečius ir padovanojo Laisvės Popieros Fondui \$5.

Pabuvojusios Brooklynė New Yorke, viešnios žadėjo dar važiuoti porai dienų į Waterbury, Conn., atlankyti ten gyvenančius savo gimines Butnoriūs, o pradžioj sekamos

savaitės turinčios būti darbe. Daus, geras mechanikas, po daugelio metų darbo Forde, prieš keletą metų užvedė nuosavą mašiną, kurioj Julija su Aldona veda raštinės reikalus.

Detroitietės moterys, pasakojko viešnia, puikiai darbuojasi. Lietuvių Moterų Pažangos Klubas turi gerokai virš šimto narių ir labai gerų, pasišventusių darbuotojų. Jos jau seniai suorganizavo kraujo davimą Raudonajam Kryžiui ir tūlos narės jau po kelis syk yra atlikusios tą patriotinę prieveilę. Yra pradėjusios ir mezgimą raudonarmiečiams. Deda pastangas išvystyti tą darbą plačiau. Turi chorą. Julija taipgi yra to gražaus klubo fin. sekretore ir dainuoja chore, o Aldona mamai iš šalies prigelbsti.

Dienraščio "LAISVĖS" Koncertas

ivyks

Lapkr.-Nov. 8

Bus

LABOR LYCEUM

BROOKLYN, N. Y.

Pradžioj savaitės lankėsi Laisvėje bridgeptietis Svežda. Kaip buvęs brooklynietis, proga gavęs, jis neužmiršta ir mūsų. Įsigijęs reikiamos literatūros, išvyko atgal. Sakė, kad bridgeportiečiai tariasi atvažiuoti į Aido Choro koncertą, įvyksiantį šį sekmadienį, spalio 18-tą, ir į Laisvės koncertą lapkričio 8-tą.

Automobilių šynos, kurios išlaiko 10,000 mylių kelionę važiuojant po 50 mylių per valandą, išlaikytų 18,000 mylių kelionę vairuojant po 35 mylias per valandą.

KAS JUOS ĮGALIAVO UŽGIRTI DRAGŪNĄ?

Prieš kiek laiko Maspetho Lietuvių Piliiečių Klubas, prišakij su advokatu Briedžiu, išsiuntinėjo klubams laiškus, kviečiant, kad jie prisijustų delegalus pasitarti politinės veiklos reikale. Laiškuose nebuvo nei vieno žodelio kalbama, kad yra manoma paremti vieną ar kitą dabartinių kandidatų.

Žinoma, kiekviena organizacija turi teisę sumanyti ir ką nors tvirti, daryti, prigulėti prie kokių susivienijimų, ar ne. Žinėjimui dėl eilė klubų išrinko delegatus.

Bet ve, delegatai susivažiavo, kurių viso buvo 20 žmonių, pasikalbėjo, nutarė įsteigti New Yorko Valstijos Lietuvių Klubių Politinės Veiklos Federaciją. Man atrodo, kad vargiai kas iš to išeis, nes klubų nariai nėra vienokio politinio įsitikinimo. Vieni remia Demokratų Partiją, kiti Republikonų Partiją, treti Socialistų Partiją, kiti Komunistų Partiją, kiti dar kokią kitą ir tai kiekvieno Jungtinių Valstijų piliečio teisė.

Klubai negali ir neturi jokios teisės savo nariams padiktuoti politines pažvalgas. Ir jeigu ta federacija bandys daryti kokius diktatoriškus pasiūlymus, reikalavimus, tai, suprantama, tas išsaus klubuose politinę kovą. Vieni stos už, kiti prieš ir klubai, vieton svarstyti savo reikalus, užsiims politika, pavirs kokiais tai ginčy centrais ir tas, be abejo, pakenks pašalpos klubams. Kada mes stengiamės gauti į klubą naują narį, tai mes nereikalaujame, kad jis būtų tik demokratas, republikonas, komunistas ar socialistas, bet norime tik narį ir tiek, kuris būtų sveikas, padorus, geras žmogus ir naudingas mūsų klubui.

Pirmame tos "federacijos" susirinkime jau padaryta pati pradžia, kuri, mano nuomone, yra ir sauališka ir kenkianti klubų gerovei. Konferencijos, pasak pranešimo, "duotas įnešimas, kad New Yorko valstijos lietuviškų klubų federacija užgirtų W. J. Drake-Dragnū kandidaturą į kongresmanus 9-tame kongresniam distrikte. Įnešimas priimtas vienbalsiai..."

Reiškia, konferencija užgirtė Republikonų Partijos kandidatą. Reiškia, ta konferencija buvo Republikonų Partijos konferencija lietuviuose. Mes nieko neturime prieš tai, kad trockistas J. Buivydas užgirta Republikonų Partijos kandidatą, tai jo valia. Ir kiekvienas iš 20-ties tų asmenų turi teisę tą padaryti, jeigu jis nori, gali būti šiandien republikonas, rytoj demokratas, poryt, gal socialistas ar kitokis. Pilna laisvė!

Bet "būstinimas," kad toji konferencija užgirtė republikoną Drake-Dragnū ir bandyti svietui įkalbėti, kad būk ir visi klubų nariai yra tokio nusistatymo, tai neteisingas politikieravimas! Konferencijos šaukėjai labai nemandagiai pasielgė, kada jie nieko nesakė šaukime apie savo tikslą, kad jie norėjo pasitarnauti ponui Drake-Dragnū.

Žinoma, su tokia taktika toli nenueis. Visi klubų nariai nerėmė ir nerems pono Drake-Dragnū, o kurie tą norės nariams užkarti, tai gaus atatinamą atremimą: nariai apgins savo organizacijų teises.

Agituoti už p. Drake-Dragnū, jūs galite, kiek norite, tai jūsų valia, savo politinėse prakalbose. Bet požeminiu keliu praveisti konferenciją, ten užgirti Dragnū ir paskui būstyti, būk visi tie klubai užgirtė Dragnū, jums nepavyks.

L. A. Piliiečių Klubo Narys.

reincijoj, pasak pranešimo, "duotas įnešimas, kad New Yorko valstijos lietuviškų klubų federacija užgirtų W. J. Drake-Dragnū kandidaturą į kongresmanus 9-tame kongresniam distrikte. Įnešimas priimtas vienbalsiai..."

Reiškia, konferencija užgirtė Republikonų Partijos kandidatą. Reiškia, ta konferencija buvo Republikonų Partijos konferencija lietuviuose. Mes nieko neturime prieš tai, kad trockistas J. Buivydas užgirta Republikonų Partijos kandidatą, tai jo valia. Ir kiekvienas iš 20-ties tų asmenų turi teisę tą padaryti, jeigu jis nori, gali būti šiandien republikonas, rytoj demokratas, poryt, gal socialistas ar kitokis. Pilna laisvė!

Bet "būstinimas," kad toji konferencija užgirtė republikoną Drake-Dragnū ir bandyti svietui įkalbėti, kad būk ir visi klubų nariai yra tokio nusistatymo, tai neteisingas politikieravimas! Konferencijos šaukėjai labai nemandagiai pasielgė, kada jie nieko nesakė šaukime apie savo tikslą, kad jie norėjo pasitarnauti ponui Drake-Dragnū.

Žinoma, su tokia taktika toli nenueis. Visi klubų nariai nerėmė ir nerems pono Drake-Dragnū, o kurie tą norės nariams užkarti, tai gaus atatinamą atremimą: nariai apgins savo organizacijų teises.

Agituoti už p. Drake-Dragnū, jūs galite, kiek norite, tai jūsų valia, savo politinėse prakalbose. Bet požeminiu keliu praveisti konferenciją, ten užgirti Dragnū ir paskui būstyti, būk visi tie klubai užgirtė Dragnū, jums nepavyks.

L. A. Piliiečių Klubo Narys.

reincijoj, pasak pranešimo, "duotas įnešimas, kad New Yorko valstijos lietuviškų klubų federacija užgirtų W. J. Drake-Dragnū kandidaturą į kongresmanus 9-tame kongresniam distrikte. Įnešimas priimtas vienbalsiai..."

Reiškia, konferencija užgirtė Republikonų Partijos kandidatą. Reiškia, ta konferencija buvo Republikonų Partijos konferencija lietuviuose. Mes nieko neturime prieš tai, kad trockistas J. Buivydas užgirta Republikonų Partijos kandidatą, tai jo valia. Ir kiekvienas iš 20-ties tų asmenų turi teisę tą padaryti, jeigu jis nori, gali būti šiandien republikonas, rytoj demokratas, poryt, gal socialistas ar kitokis. Pilna laisvė!

reincijoj, pasak pranešimo, "duotas įnešimas, kad New Yorko valstijos lietuviškų klubų federacija užgirtų W. J. Drake-Dragnū kandidaturą į kongresmanus 9-tame kongresniam distrikte. Įnešimas priimtas vienbalsiai..."

Chaplinas Penktadienį Kalbės New Yorke 2 Fronto Mitinge

Paskilbę aktorai artistai Charles Chaplin ir Orson Welles, autoriai Lillian Hellman ir Jan Struther, kongresmanas Elmer J. Holland, artistas Rockwell Kent, vice-prezidentas Henry Wallace ir kiti žymūs asmenys kalbės Antro Fronto Dabar mitinge penktadienį, spalio 16-tos vakara, Carnegie Hall, New Yorke.

Mitingą ruošia Artists Front to Win the War, kurio centras randasi 11 W. 42nd St., New Yorke. Bilietai nuo 55c. iki \$1.65. Kviečia visus.

Charles Chaplin yra tos organizacijos garbės pirmininku.

MOTERŲ ATYDAI

Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Moterų Komiteto susirinkimas įvyks šio sekmadienio ryto 10 val., spalio 18, 419 Lorimer St., Brooklynė. Kviečiamos narės iš vietos organizacijų ir iš apylinkės, New Jersey ir Long Island.

Sekr.

Alfange Kalbės per Radiją

Amerikos Darbo Partijos kandidatas į New Yorko valstijos gubernatoriūs kalbės per radiją spalio 16-tos vakaro

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINE)

Rheingold Extra Dry Alus Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinių

Importuotų ir Vietinių Kasdien Turime

KARSTŲ UZKANDŲ JUOZAS ZEIDAT

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Akiniai už \$7.50

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialj pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacientams.

Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniams naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos.

Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.

STENGER & STENGER

OPTOMETRISTS

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

DR. A. PETRIKA

DANTŲ GYDYTOJAS

221 So. 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vakare

Penktadieniais uždaryta

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

Juozas Levandas

Graborius—Undertaker

337 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783

NIGHT—HAvemeyer 8-1158

SUSITUOKĖ

Edwardas Aleksiejus, sūnus gerai žinomų central-brooklyniečių biznierių Louis ir Stefanijos Aleksiejų, susituokė su Stefanija Miltenyte. Sutuoktuvės įvyko Šv. Jurgio parapijos bažnyčioj, o puota bažnytinėj salėj. Puotoj dalyvavo daug svečių, jaunųjų ir jų tėvų giminių ir draugų, tarpe jų dvi viešnios, Julija Daukienė ir dukterė Aldona iš Detroit, Mich.

Turintieji saviškius Fort Dix kempėj prašomi įsitęmyti, kad su 16-ta spalio, busai, taksikai nebegalės prie kempės išleisti keleivių ir kitos griežtesnės taisyklės lankytojams įvedama.

GRAND FURNITURE

Lietuvių Namų Rakandų Krautuvė

Išdirbame ir Parduodame Geriausios Rūšies Rakandus

Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisytu ir perdirbimu kitchen, bed-room ir living-room sets. Taisyto darba tęsime iki karas bus laimėtas.

M. PETRAITIENĖ ir SŪNAI

409 ir 417 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Telephone EVergreen 7-8451

Paveikslas iš judžio "Kova Už Sibira," dabar rodomo Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke. Tose pat programoje rodoma judis "Gimtoji Šalis," filma iš istorinių Amerikos liaudies kovų už išlaikymą ir plėtimą demokratijos.

9:30, iš stoties WQXR, 1560 kles. Taipgi kalbės Joseph Curran, didžiojo New Yorko Industrinių Unijų, CIO, Tarybos prezidentas.

Mrs. Lillian Auerbach, 41 m., ir jos dukterė Irene, 21 m., abi kartu įstojo į Moterų Arbos Prezidentas.

PRADZIA RYTOJ!

Kirst Hitleriui, Kur Skaudžiausia!

Hai Roach Perstato

"THE DEVIL WITH HITLER"

Su Allan Mowbray, Bobby Watson, George E. Stone ir kitais

Smagi komedija ir mitri pašaipai, atėjusi iš Hollywoodo apie Diktatoriūs ir jų prietikiūs.

GLOBE THEA.

Broadway, prie 46th St., N. Y.

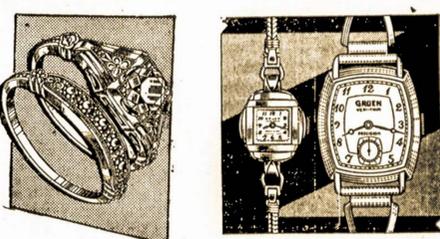
Pirkite Kareviam KALEDŲ Dovanas DABAR

Paskutinė Išsiuntimo Diena 1-ma Lapkričio

Užeikite ir apžiūrėkite mūsų Specialj kareviam dovanų departmentą

Maži rankpinigiai palankūs bi dalkta.

ROBERT LIPTON

701 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

ATDARA VAKARAIS.

Tel. STagg 2-2178

Green Star Bar & Grill

Lietuviškas Kabaretas

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiokti užena pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklynė

459 GRAND ST.

Skersal nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698